

اقتصاد شهر نایین

کشاورزی نائین

اقتصاد نائین از دورترین روزگار بر کشاورزی و صنایع دستی متکی بوده است. اما از آنجا که نائین شهری گرم و خشک است، با کمبود آب روبروست و همان مقدار آب هم فوق‌العاده شور است، از این‌رو کشاورزان ناچار به مبادرت به کاشت درختانی کرده‌اند که به آب کمتری نیاز داشته باشد. به همین خاطر بیشتر باغ‌های نائین را درختان انار و پسته تشکیل می‌دهد و کشت و کار نیز محدود به گندم و جو است. به ندرت تعدادی از کشاورزان این منطقه به کشت شلغم و زردک و گوجه مینیاتوری و زعفران نیز رو می‌آورند ولی عمده این کشت‌ها به مصرف روزمره خود کشاورز خواهد رسید. دامپروری در حد تأمین احتیاجات روزمره مردم رایج است. همچنین در این منطقه، گوسفند بیشتر از سایر دام‌ها پرورش می‌یابد. در بیابان‌های اطراف نائین روند رشد مرغداری‌ها محسوس است و این روزها به تعداد آنها به سرعت افزوده می‌شود. کمابیش تعدادی گاوداری هم در این مناطق وجود دارند.

عبابافی محمدیه

از صنایع رایج و معتبر نائین عبابافی است. عبابافان، محصول خود را از کرک و پشم شتر در رنگ‌های زرد، مشکی، سرخ و خرمایی می‌بافند. مهم‌ترین مرکز عبابافان نائین در محمدیه قرار دارد. کارگاه‌های این عبابافان و نیز نحوه کار آنها یکی از جاذبه‌های تماشایی این منطقه محسوب می‌شود. این کارگاه‌های عبابافی در بین بومیان منطقه با نام سرداب شناخته می‌شود که اخیراً تعدادی از آنها توسط میراث فرهنگی احیا شده‌اند و بعضی از آنها محل نمایشگاه‌های فصلی و دائمی صنایع دستی می‌باشند. در این نمایشگاه‌ها تنوع قالی‌های دستیاف در ابعاد کوچک و رنگها و نقش‌های مختلف محسوس کننده است. علاوه بر آن در این سرداب‌ها می‌توانید از نزدیک شاهد هنرنمایی استادان عبابافی و گلیم بافی باشید که با روی خوش پذیرای میهمانان خواهند بود.

در گذشته مردم آن را بر روی دوش خود می‌انداختند و در فواصلی از سال که سوز سرما زندگی را سخت می‌کرد، با کشیدن عبا بر سر و پیچیدن آن به دور خود، مدتی را در گرمای مبحوس شده در زیر عبا می‌گذرانیدند. اگر از اعیان بودند، جنس عبا از کرک شتر و به بهترین شکل بافته می‌شد و اگر از طبقه پایین جامعه بودند، جنس عبا از پشم گوسفند یا موی بز و احتمالاً زمانی که به دلیل استفاده

طولانی مدت پاره شده بود، چندین بار وصله زده می‌شد. محصولات بافته شده در این تولیدی‌ها حتی در دورانی به کشورهای مجاور نیز صادر می‌گردیده است.

دستگاه‌های عبا بافی از جنس چوب و نی می‌باشد و شامل اجزایی مانند نوردهای در عقب و جلو دستگاه دفتین و شانه در وسط و دو پدال برای بازکردن بین تارها و... می‌باشد. تکنیک‌های به کار رفته در ساخت این دستگاه‌ها بسیار پیچیده و سنجیده است.

کارگاه‌های عبا بافی به صورت کنده در دل زمین ساخته شده‌اند که اگر به محمدیه رفته باشید، این کارگاه‌ها را در کنار قلعه زیبا و بسیار قدیمی که بر روی تپه‌ای مشرف بر شهر است می‌بینید. البته در حال حاضر بیشتر این کارگاه‌ها به صورت متروک در آمده‌اند، اما در گذشته عبا بافی از جمله مشاغل برای تأمین معاش به حساب می‌آمده‌اند و صد البته اینکه به عنوان یک شغل و نه یک هنر به آن پرداخته می‌شده است؛ همچون بسیار صنایع دستی دیگر.

هر چند تنها چند کارگاه عبا بافی که تعداد آن‌ها شاید به ۵ عدد می‌رسد و در آن‌ها چند فرد سالخورده مشغول به کار هستند دایر است، اما با کوشش سازمان میراث فرهنگی و همت خود بافندگان تلاش شده است که با ایجاد تنوع در محصولات تولیدی در این کارگاه‌ها، جذب توریست و غیره، از انزوال و نابودی این هنر بسیار کهن جلوگیری شود.

قالی بافی

قالی و قالی‌بافی با نام نائین پیوند خورده و قالی بافی از مشاغل اساسی مردم نائین به شمار می‌رود. در سال‌های گذشته، نائین کمتر شاهد خانه‌ای بود که دار قالی زینت بخش آن نباشد؛ امری که امروزه متأسفانه کم‌کم از اوج خود به نزول می‌گراید؛ که در انارک قالی و قالیچه‌هایی با طرح نائین و نقشه‌های افشان و ترنجی و بته‌ای بافته می‌شود. در خور نیز صنایع دستی قدمتی دیرینه دارد. قالی‌های خور و بیابانک دارای طرح نائین و نقشه‌های ترنج ولچک - افشان - لیلی و مجنون است که در سراسر کشور شهرت فراوان دارد.